

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Tataroi Iurii și de către avocatul Natalia Creciun în numele inculpatului Tataroi Andrei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

Tataroi Iurii Fiodor, născut la 17 mai 1978, domiciliat în s. Seliște, r-nul Orhei;

Tataroi Andrei Fiodor, născut la 24 septembrie 1982, domiciliat în mun. Chișinău, str. Iurii Gagarin, nr. 25; Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 28.01.2014 – 08.05.2014 (prima instanță)*
- 2. 29.05.2014 – 23.10.2014 (instanța de apel)*
- 3. 05.02.2014 – 11.03.2015 (instanța de recurs ordinar)*

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoreiei Criuleni din 08 mai 2014, *Tataroi Iurii Fiodor și Tataroi Andrei Fiodor* au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, pentru fiecare.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani, pentru fiecare.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către Safeaniuc Marcu privind dispunerea încasării din contul lui Tataroi Iurii și Tataroi Andrei a prejudiciului material și moral, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța contencioasă.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, instanța de fond a constatat că, Tataroi Andrei și Tataroi Iurii, la data de 10 spre 11 decembrie 2013, fiind în stare de ebrietate alcoolică, cu scopul sustragerii bunurilor din vila ce aparține cet. Safeaniuc Marcu, situat în Întovărășirea Pomicolă „Sagaidacul Nou” din satul Sagaidac, r-nul Criuleni, unde au sărit gardul vilei, după care, prin forțarea ușilor de la intrare cu o rangă metalică, au pătruns în interiorul vilei, de unde pe ascuns au sustras bunuri în valoare totală de 57 365 lei, cauzându-i părții vătămate Safeaniuc Marcu o daună în proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia au declarat apeluri:

- *procurorul*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Tataroi Andrei și Tataroi Iurii să fie recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În motivarea apelului, acuzatorul de stat a menționat că pedeapsa stabilită inculpaților este excesiv de blândă în raport cu fapta comisă de către aceștia, iar prin dispunerea suspendării executării pedepsei, inculpații nu vor fi în stare să se corijeze, având în vedere că nu se află pentru prima dată pe banca de acuzați;

- *partea vătămată Safeaniuc Marcu*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Tataroi Andrei și Tataroi Iurii să fie recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani fiecare, iar acțiunea civilă să fie admisă integral, cu dispunerea încasării din contul lui Tataroi Andrei și Tataroi Iurii în beneficiul său, a sumei de 23 510 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, argumentând că returnarea unei părți din bunurile sustrate nu influențează la reducerea pedepsei care urma a fi stabilită inculpaților, iar convingerea instanței de fond precum că inculpații și-au asumat angajamentul de a restitui prejudiciul material suportat, ceea ce a și constituit temei de diminuare a răspunderii penale, nu poate fi reținută ca întemeiată;

- *avocatul Niculcea Edgar în interesele părții vătămate Safeaniuc Marcu*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Tataroi Andrei și Tataroi Iurii să fie recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani fiecare, iar acțiunea civilă înaintată de Safeaniuc Marcu să fie admisă integral. În motivarea apelului, apelantul a subliniat că instanța de fond a manifestat o atitudine părtinitoare la stabilirea mărimii și categoriei pedepsei inculpaților, fără a lua în considerație faptul că aceștia anterior, au fost trași la răspundere penală pentru comiterea unor infracțiuni grave.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014, au fost admise apelurile declarate, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Tataroi Andrei și Tataroi Iurii, recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (4) Cod penal, li s-a stabilit o pedeapsă sub formă de

închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de către Safeaniuc Marcu, cu dispunerea încasării din contul lui Tataroi Andrei și Tataroi Iurii, în mod solidar, în beneficiul lui Safeaniuc Marcu, a sumei de 23 510 lei cu titlu de prejudiciu material și 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea deciziei pronunțate, instanța de apel a conchis că în speța vizată nu există temei legal pentru suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpaților, întrucât partea descriptivă a sentinței nu cuprinde careva motive prevăzute de lege privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Însă, în cauza dedusă judecării, instanța de apel a identificat două circumstanțe agravante: comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a comis o infracțiune similară și comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, nefiind existente careva circumstanțe excepționale.

În asemenea caz, instanța a reiterat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este ilegală, fiind necesar de a stabili executarea efectivă a pedepsei închisorii.

Referitor la cerințele ce țin de repararea prejudiciului cauzat părții vătămate, instanța a precizat că acestea sunt întemeiate, fiind dispuse încasarea atît a prejudiciului material, cît și al celui moral.

6. La data de 30 ianuarie 2015, a declarat recurs ordinar inculpatul Tataroi Iurii, care a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care, să i se stabilească o pedeapsă mai blîndă și să fie respinsă acțiunea civilă a părții vătămate Safeaniuc Marcu.

În argumentarea recursului se invocă faptul că instanța de apel neîntemeiat a dispus încasarea prejudiciului material în mărime de 23 510 lei și al celui material – 10 000 lei, sume care în viziunea recurentului sunt exagerate. La fel, consideră recurentul că prejudiciul material a fost calculat în baza aprecierii subiective a părții vătămate, fără a fi administrate careva probe, ce ar dovedi valoarea bunurilor sustrate. Nu este de acord recurentul nici cu pedeapsa stabilită, criticînd omisiunea instanței de apel asupra faptului că și-a recunoscut vina și antecedentele penale sunt stinse.

La data de 24 decembrie 2014, avocatul Natalia Creciun în numele inculpatului Tataroi Andrei, a declarat recurs ordinar, care invocînd temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului, recurenta invocă faptul că cauza a fost examinată în instanța de apel fără citarea inculpatului Tataroi Andrei, care nu a cunoscut despre data examinării cauzei, fiind lipsit de posibilitatea de a se prezenta în ședința de judecată și de a se expune asupra apelurilor declarate de către procuror, partea vătămată și avocatul său.

7. Pe marginea recursurilor a prezentat referință procurorul Sergiu Crijanovschi, care a solicitat respingerea acestora, cu menținerea deciziei.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, deoarece sunt declarate peste termen, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii

instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, inculpații au fost prezenți în penultima ședință de judecată din data de 02 octombrie 2014 (f.d. 91-92, vol. II), unde li s-a comunicat despre data și ora desfășurării următoarei ședințe, acest fapt fiind confirmat și prin recipisa care a fost contrasemnata de către cei din urmă (f.d. 88, vol. II), iar potrivit prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul dintre aceste termene.

Așadar, următoarea ședință celei din 02 octombrie 2014 a fost fixată pentru data de 23 octombrie 2014 (f.d. 93-97, vol. II), atunci când a fost pronunțat și dispozitivul deciziei (f.d. 99, vol. II), iar decizia motivată fiind pronunțată la data de 21 noiembrie 2014 (f.d. 100-104, vol. II).

Având în vedere că ambii inculpați au fost prezenți la ședința din 02 octombrie 2014 și au fost înștiințați despre desfășurarea ședinței de judecată din 23 octombrie 2014, impedimente în vederea prezentării acestora în ședința de judecată, instanța de recurs nu a depistat. Mai mult de atât, ambii inculpați în perioada vizată nu se aflau în stare de arest.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 21 noiembrie 2014 expira la 22 decembrie 2014.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursurile în cauză au fost declarate la data de 24 decembrie 2014 și respectiv, 30 ianuarie 2015 (f.d. 126, 128, vol. II), prin urmare, Colegiul penal consideră că recursurile în cauză a fost depuse peste termen.

La acest capitol, instanța de recurs reamintește că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Tataroi Iurii și de către avocatul Natalia Creciu în numele inculpatului Tataroi Andrei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui *Tataroi Iurii Fiodor și Tataroi Andrei Fiodor*, deoarece sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 aprilie 2015.

Președinte

Judecător

Judecător

Petru Ursache

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru